

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 10.

V Ljubljani 1. oktobra 1883.

Leto XIII.

Dva prizora iz Bléda.

I.

Francozi v Blédu 1813. leta.

Jezéro šumí
In četa grmi
V oróžji bliskôtnem jaháje.
Francóski možé
Na kónjih sedé,
O brégu k otôku dirjáje.

„Kaj z drzno rokó
Čez mírno vodó
K otôku vas kliče in vábi ?“
„Francóskim rokám
Na kúpih je tam
Srebrá, ki nikómur ne rábi !“

S pohlépom v očeh
Hité na konjéh,
Da skôraj bi v čolnu sedéli.
„Kraljica nebá
In vsega svetá,
S pomójo nas v tugi podéli !“

Zdaj Blédskej se žén
Raznáme plamén,
In v tólpah so brég obstopile,
Da ljút bi napàd
Na svéti zakläd
Junáški branèě odvrnsile.

Navajen le zmág,
Ustávi se vrág,
Odstópi v molčanji bojnicam ;
Od jéze, sramú
Pekče z brodú
Slovénskim ženám in devícam.

II.

Cesar Fran Josip v Blédu 1883. leta.

In zópet vrvé
K jezérnu ljudjé,
A líce je vsacemu jásmo :
Starfk in otrök,
Hitèč na otòk,
Skakáje prepévata glásno.

Kdo srce mu vnél,
Da vsák je vesél
Denášnjega sréčnega lípa ?
Slovénee njih cár,
Mogóčni vladár.
Z blagòto egréva, obsipa.

On stópil je v čéln,
Ves rádosti pólù,
Mej krótke Slovéne izvéste.
Zvení mu okróg :
Naj božijh ti rók
Dobròta uglađi vse céste !

„Kaj vabi te, cár !
Pred cérkve oltár
Sezidane v slávo Marije ?“
„Od vsega srcá
Grém prósit Bogá,
Da sréča iz něba vam sije !“

Ne móli za sé,
On móli za té,
Oj plémè slovénko premilo !
Presréčen si ród,
Ker sam tvoj gospód
Iskréno ti kaže čutilo.

F. Krek.

— 2 —

Môli in delaj.

Peter je bil ubog kmet. Da-si je pridno delal noč in dan, ter mu njegova žena Meta zvesto pomagala pri vsakem delu, vender si ni mogel dosti opomòči.

Imela sta sina, sedem let starega, na imé Pavla, katerega sta vzrejala v pravem krščanskem duhu. Peter je po svojih stariih poddedoval kmečko hišo in nekaj njiv, a bilo je vse takó zadolženo, da je moral trdo delati, da so se izplačevalo obrésti, katere mu je bilo plačevati od dolgá; njemu tedaj je ostajalo le malo prebitka za vsakdanji živež. Kolikor se je dalo brez velike kvare od domačije odtrgati, moral je poprodati. A največja nesreča za pridnega Petra je bila ta, da je imel oderuha Gričarja za soseda, kateri bi bil rad vse Petrovo posestvo v svojo last spravil. Posojeval je Petru skôraj po sili na visoke obrésti denarja in žita takó dolgo, dokler ni videl, da mu ta nikoli ne bode mogel vsega vrniti.

Sosed Gričar je bil imovit, trdosrčen in brezbožen mož; sam brezbožnež; zna se, da poštenega in bogaboječega Petra ni nikoli rad videl. Kadar se je Petrovega dolgá dosti nabralo, tožil ga je Gričar, in v osmih dneh bi bil moral Peter ves dolg poravnati.

Kaj mu je bilo storiti? Pri prijateljih je iskal pomoči; ti mu jo obljubijo, a nekoliko pozneje, kadar spravijo svoje pridelke v denar. Šel je zatorej k sosedu Gričarju in ga prosil potrpljenja. „Kam bi prišel jaz in moj